

FEDERATION CYNOLOGIQUE INTERNATIONALE (FCI) (AISBL)
Place Albert 1er, 13, B-6530 Thuin (Belgie), tel.: ++32.71.59.12.38, fax: ++32.71.59.22.29, e-mail: info@fci.be

**MEZINÁRODNÍ
TRIALY V PASENÍ
FCI - International herding trials
„FCI-IHT“
- Collecting Style -
(sháněcí styl)
pouze pro border kolie a australské kelpie**

červen 2008

ÚVOD

Úkolem trialu je otestovat schopnost psa řádně ovládat ovce v situacích, se kterými je možné se setkávat při denní práci na farmě. GATHERING (shánění), DRIVING (vedení), SHEDDING (stabilizace a rozdělení stáda), SINGLING (oddělení jedné ovce ze stáda), PENNING (zahánění do ohrady), LOADING (nakládka na přívěs) nebo MALTESSE CROSS (maltézský kříž), to vše jsou úkoly, které může ovčák v praxi často potřebovat. Cílem trialů ovčáckých psů by mělo být podporovat takové zacházení s ovci, jenž je co nejvíce ušetří stresů, a takové vedení ovčáckého psa, jenž podpoří jeho využitelnost v praxi a sportu, zajistí a vybere ty nejlepší pracovní linie. Nazývají se „collecting style“.

Vzhledem k obtížím s hledáním „ideálního terénu“ nebo „ideálních ovcí“ jsou co se týče vzdáleností a množství ovcí používaných ve třídách 1, 2, 3, povoleny určité odchylky.

Než je psovi dovoleno soutěžit v trialu, musí prodělat FCI - Pracovní test pasení (FCI-HWT) ve sháněcím stylu (collecting style).

Mezinárodní trial musí probíhat podle těchto pravidel. Tyto trial musí být oznamovány jako: CACIT International Herding Trial – FCI. V katalogu musí být uvedeno logo FCI spolu s tímto nápisem: “**Fédération Cynologique Internationale (FCI)**”

VŠEOBECNÉ PODMÍNKY

1. TRIALOVÝ VÝBOR

Organizační výbor pro každý místní, národní nebo mezinárodní trial je ve své práci odpovědný své Národní pracovní skupině pro ovčácké psy, která musí být členem příslušné Národní kynologické organizace uznávané FCI nebo s ní musí mít smlouvu.

Tento výbor stanoví počet přihlášek pro každou třídu, přihlašovací poplatky a všechny odměny.

Trialy ovčáckých psů musí být pořádány na čistém a uzavřeném parkuru (přirozenými okraji, ohradou nebo flexi sítěmi), který zajistí maximální bezpečnost divákům, ovcím i psům.

Organizační výbor je tvořen členy, kteří musí zajistit tyto činnosti:

- sehnat všechny potřebné pomocníky,
- co nejdříve rozeslat program soutěžícím a rozhodčím,
- připravit posudkové listy a zajistit rozhodčím asistenty,
- připravit parkur a dohlížet na průběh příslušného trialu,
- kontrolovat dobré zdraví ovcí a psů,
- kontrolovat kvalifikace psovodů a psů pro účast v dané třídě,
- udržovat všechny psy mimo parkur před i po příslušném běhu,
- předat každému soutěžícímu správně vyplněný a podepsaný posudkový list.

Za výběr týmu (psovoda a psa) pro místní, národní nebo mezinárodní trial je odpovědná příslušná členská organizace.

Organizační výbor pro trial vede jeden hlavní pořadatel, který je odpovědný za všechny úkoly související s trialem; ten musí být přítomen po celou dobu konání akce.

2. OVCE

Závod se ve všech třídách koná s pěti ovci vybíranými tak, aby každý soutěžící pracoval s ovci stejné kvality. Všechny ovce použité ve trialech by měly pokud možno pocházet ze stejného stáda a být podobného typu.

Ovce musí být dostatečně sebevědomé a zdravé. Jehňata by měla být odstavená.

Organizační výbor musí zajistit takový počet ovcí, aby žádná skupina ovcí nebyla stresována a nebyla použita více než dvakrát za den ve třídě 3, třikrát za den ve třídě 2 a maximálně čtyřikrát za den ve třídě 1. Ovce musí být přivedeny na stanoviště v klidu, stejným způsobem pro každého soutěžícího. I pomocníci se musí, dokud pes nepřevézne ovce a nezahájí

FETCH, chovat u každého soutěžícího stejně. Ovce musí být udržovány v klidu a co nejbližší ke svému stanovišti.

3. PSI

Trialů ovčáckých psů – collecting style – se mohou účastnit **border collie a kelpie**.

Psi musí být zapsáni do plemenné knihy uznávané FCI. Všechny výsledky musí být zaznamenány do průkazu původu psa nebo ekvivalentního dokumentu. Identifikace psa musí být provedena kontrolou čísla tetování nebo mikročipu.

Pes, který by nebyl v dobré kondici (například fena která má krátce před porodem nebo kojí; případně pes, který kulhá nebo má infekční chorobu) nesmí být vpuštěn na parkur.

Soutěžící, jehož fena se hárá, na to musí upozornit organizační výbor před startem, a nesmí ji vzít na parkur, dokud k tomu není vyzván. Soutěžící pes nesmí nést nebo na sobě mít nic, co by mu mohlo jakkoli pomáhat nebo naopak bránit ve výkonu.

4. SOUTĚŽÍCÍ

Každý majitel nebo psovod smí pracovat s několika psy ve třídě 1, 2 nebo 3. Každý soutěžící se na vyzvání pověřeného člena organizačního výboru (vedoucí parkuru) musí dostavit ke startu. Jakékoli nereagování na výzvu může mít za následek diskvalifikaci a ztrátu daného běhu.

Soutěžící si musí být vědomi toho, že i když se soutěž přesně řídí programem, v případě že některý psovod v důsledku nepředvídaných okolností vynechá svůj běh, nelze vždy zaručit dodržení časového harmonogramu.

Jakmile soutěžící odstartoval, podléhá jeho práce hodnocení a pravomoci rozhodčích a má se za to, že zná průběh parkuru a bude se ho přesně držet. Před startem trialu je vedoucí parkuru povinen svolat všechny soutěžící a informovat je o všech podrobnostech souvisejících se soutěží. Soutěžícím musí při té příležitosti odpovědět na všechny otázky, nebo podat příslušná vysvětlení.

Při práci nesmí soutěžícím nikdo pomáhat ani radit. Účastník, který by získal jakoukoli pomoc, bude diskvalifikován.

Účastník, který by porušil pravidla, nebo jehož chování na parkuru i mimo něj by mohlo podle názoru organizačního výboru nebo rozhodčích poškodit organizaci závodu, bude automaticky potrestán sankcemi nebo disciplinárními opatřeními, jako jsou:

- a) diskvalifikace z celodenního závodu,
- b) odebrání jakýchkoli cen a odměn, které při celodenním závodě získal,
- c) vyloučení z trialů ovčáckých psů v pořadající zemi na dobu stanovenou organizačním výborem,
- d) jakýkoli jiný trest, který organizační výbor považuje za vhodný.

Psovodi bez psů si mohou před zahájením trialu projít parkur.

Účastníci jsou povinni mít své psy neustále pod plnou kontrolou. Psovod nebo pes, který by rušil jiného psa nebo jiného účastníka při práci, bude vyloučen a diskvalifikován.

Postiženému účastníkovi poskytne rozhodčí nový rozběh. V kompetenci rozhodčího je rozhodnout o novém rozběhu, celém nebo částečném. V případě nového rozběhu částečného budou platit body, které již účastník získal. Účastník, který je diskvalifikován, přijde o všechny body. Účastník, který ztratí jednu nebo více ovcí, bude diskvalifikován.

Přihlášky se registrují jménem majitele (majitelů), ale psa může vést buď majitel nebo psovod, který musí být členem členské organizace uznávané FCI nebo smluvní partnerské organizace. Když je k vedení psa určen psovod, je majitel povinen uvést na přihlášce jeho jméno a adresu.

5. KVALIFIKACE

Aby bylo možné soutěžit v dalších třídách, **musí** být dosaženo minimálně **70 % bodů**.

Poté co pes **jednou získá 70** a více procent bodů, **může** postoupit do další třídy.

Poté co pes **tříkrát získá 70** a více procent bodů, **musí** postoupit do další třídy.

Návrat do nižší třídy není povolen.

Posudkové listy předané soutěžícímu musí být vyplněné, podepsané rozhodčími a musí obsahovat jedno z následujících hodnocení:

Excellent (Exc)	:	80 – 100 %	=	Výborný	(V)
Very Good (VG)	:	70 - 79 %	=	Velmi dobrý	(VD)
Good (G)	:	60 - 69 %	=	Dobrý	(D)
Non-qualifying	:	méně než 60 %	=	Nedostatečný	(N).

6. STÍŽNOSTI

Rozhodnutí přijaté rozhodčím ohledně hodnocení psa, jeho umístění a počtu bodů, je, pokud rozhodčí neporušil formality a stávající pravidla, konečné a nezpochybnitelné.

Eventuální stížnosti z výše uvedených důvodů i stížnosti týkající se průběhu závodu musí být podány neprodleně, a to písemně organizačnímu výboru se složením kauce 50 € Pokud je stížnost shledána neoprávněnou, bude tato kauce předána pořadateli trialu. Pokud je protest opodstatněný, bude kauce vrácena.

Rozhodčí se v tom případě sejdou s organizačním výborem a protest je, pokud je to možné, vyřešen. Většinové rozhodnutí bude konečné a závazné.

7. DISKVALIFIKACE

V situaci, ve které by mohlo být ohroženo welfare (zdraví a dobrá pohoda) ovcí nebo psa, je psovod požádán, aby ze závodu odstoupil. Pokud tak neučiní, je diskvalifikován.

Psovod bude okamžitě diskvalifikován, pokud pes není pod dokonalou kontrolou, nebo zbytečně chňapá.

Je v pravomoci rozhodčího posoudit, zda je v konkrétní situaci nutné jemné štípnutí. V případě, že pes stojí proti vzdorné ovci, která proti němu několikrát zaútočí, může rozhodčí akceptovat, pokud je oprávněné, jedno chňapnutí v sebeobraně. Soutěžící smí pokračovat v závodě za podmínky, že chňapnutí nebylo ošklivé kousnutí - v takovém případě musí být pes ihned diskvalifikován.

Psovod, který je viditelně opilý nebo pod vlivem drog, bude diskvalifikován.

V případě že s ovcemi nelze pracovat, mohou rozhodčí spolu s hlavním organizátorem rozhodnout, že umožní nový běh.

8. NOVÝ BĚH

Rozhodčí mohou, pokud mají za to, že je to v dané situaci nezbytné, přikázat vedoucímu parkuru, aby soutěžícího psa kdekoli v parkuru zastavil a nařídil celý nebo částečný nový běh. Toto rozhodnutí je plně v jejich kompetenci. V případě částečného nového běhu budou platit body, které již účastník získal.

9. ROVNÝ POČET BODŮ

V případě, že dva nebo několik soutěžících získá stejný celkový počet bodů, použijí rozhodčí tato kritéria:

- (1) jejich body za OUTRUN, LIFT a FETCH,
- (2) s přičtením DRIVu,
- (3) nařízení nových běhů v jakékoli části parkuru.

10. ROZHODČÍ

Organizační výbor zve rozhodčí, kteří jsou zkušení a čestní a jsou schváleni a uznáváni jejich národní kynologickou organizací. Rozhodčí mají mít k dispozici, pokud o to požádají, sekretářku trialu a časoměřiče.

11. OBECNÉ POKYNY PRO PARKUR

Parkur, bodová stupnice a časový limit jsou stanoveny níže. Schéma parkuru v příloze.

Organizační výbor je povinen postavit parkur v souladu s těmito pravidly:

- a) Vzdálenost mezi brankami je 7 m.
- b) Průměr kruhu pro SHED je 35 m.
- c) Délka lana v PENu je 1,50 m.
- d) Rozměry PENu jsou 2,5 x 2,5 m s brankou 2 m.

OUTRUN

20 bodů

Psovod a pes musí stát u startovní mety. Při OUTRUNu může být pes směřován na kteroukoli stranu. Dobrý OUTRUN má hruškovitý tvar, není ani příliš rovný, ani příliš široký, a musí být proveden bez zastávek nebo povelů. Nesplnění těchto požadavků je penalizováno. Povel ke zpomalení nebo zastavení na konci OUTRUNu penalizován není. Pokud pes zkříží dráhu, je mu odečteno minimálně 10, maximálně 19 bodů. OUTRUN končí, když pes doběhl k místu „balance pro drive“ ovcí, což znamená, že pokud se ovce přemístily od jim vymezeného stanoviště, pes za nimi musí zastavit v takovém místě, které mu umožní provést jejich FETCH v přímé linii k první překážce.

LIFT

10 bodů

Na konci OUTRUNu, když se pes úplně zastavil nebo jen zpomalil, by mělo být jeho přibližování ke skupině ovcí hladké, omezitelné a plynulé. Nesmí pospíchat a děsit ovce, nebo si lehnout a potřebovat několik povelů. Pes nesmí ovce zbytečně rušit.

FETCH

20 bodů

Ovce musí být k psovodovi přivedeny plynulým tempem a v přímé linii od místa LIFTu, musí přitom projít brankou pro FETCH. Pes nesmí pospíchat, na ovce nadměrně tlačit a vést je „cik-cak“. Pokud ovce branku neprojdou, odečítá se minimálně půl bodu za každou ovci, rozhodčí ale přitom vezmou v úvahu všechny důležité okolnosti. Ovce musí být hnány k psovodovi (který stojí u startovní mety), a kolem něj, a to co nejbližší od něj.

DRIVE

30 bodů

DRIVE probíhá v trojúhelníkovém směru (ne ve třídě 1) a může být prováděn zleva doprava nebo zprava doleva, podle rozhodnutí organizačního výboru.

První část trojúhelníku začne ihned poté, co ovce prošly kolem psovoda. Pak musí být vedeny v přímé linii k první brance. Když projdou brankou, musí ihned změnit směr a v přímé linii musí být vedeny napříč parkurem ke druhé brance. Když touto brankou projdou, musí být co nejčistěji obráceny a vedeny přímou linií ke kruhu pro SHED. Ovce musí být ovládány jemně, nadměrné zrychlování a zastavování není žádoucí a bude penalizováno.

Stejně jako při FETCH jsou branky orientací pro pohyb ovcí v přímé linii. Rozhodčí zohlední dobré vedení za obtížných situací.

DRIVING TOGETHER - VEDENÍ DOHROMADY (ve třídě 1)

15 bodů

Pořadí během DRIVING TOGETHER je: psovod – ovce – pes. Vedení dohromady je nejdůležitější pro mladého psa. Vypracuje si dobrý balanc, a jedná se o skutečně praktickou práci při pasení, na kterou je třeba brát zřetel. **Ve třídě 1, poté co jsou ovce psem odehnány**

do vzdálenosti 40 metrů a pak jsou vráceny zpět, psovod je zavede na parkur. Jde před ovce, zatímco pes balancuje vzadu, do vzdálenosti minimálně 150 metrů, směrem ke třem brankám, které musí projít ve směru stanoveném organizačním výborem. Během DRIVE TOGETHER musí být ovce ovládnuty jemně, nadměrné zrychlování a zastavování není žádoucí a bude penalizováno. DRIVING TOGETHER končí přiblížením k prostoru pro SHED.

SHEDDING RACE (ve třídě 1)

15 bodů

SHEDDING RACE (zúžený oddělovací box) má podobu trychtýře. Měl by poskytnout ovčím i psovi dostatek prostoru pro manévrování uvnitř. V případě, že jsou ovce uvnitř, může psovod podle svého rozhodnutí zavřít vstupní branky nebo je nechat otevřené. Za zavření jedné branky bude odečten jeden bod. Dva body za zavření obou branek. V případě, že jsou ovce uvnitř, může psovod přemístit ovce směrem k úzké uličce rukama nebo pomocí ovčácké hole (zahnutým koncem). Všechny ovce musí projít trychtýřem. Práce končí, když jsou všechny ovce shromážděny mimo trychtýř, psovod uzavřel východovou (rozdělovací) branku a otevřel obě vstupní branky, pokud je před tím zavřel.

SHED (ve třídě 2)

10 bodů

Kruh pro SHED má ve třídě 2 průměr asi 35 metrů. Od zbytku stáda musí být odděleny dvě ovce. Ideální SHED je, když pes na povel psovoda přijde mezi ovce k psovodovi, oddělí tak dvě ovce a odežene je od ostatních. SHED je dokončen, když pes dostal ovce pod kontrolu. Při ukončení SHEDu musí psovod v kruhu správně sehnat ovce dohromady. Pokud neprovedl SHED ke spokojenosti rozhodčích, nesmí postoupit k PENu.

PEN (pro všechny třídy)

10 bodů

PEN musí mít pro ovce dostatečný rozměr. Branka není užší než 2 metry a má k sobě přivázaný 1,50 m dlouhý provaz. Po dokončení SHEDu musí psovod postoupit k PENu, nechat psa držet ovce v kruhu a potom je dostat k PENu. Psovod bude stát u branky a držet provaz, dokud nebudou všechny ovce uvnitř a branka nebude uzavřená. Po vypuštění ovcí z PENu psovod uzavře branku lanem, pokud to neudělá, následuje penalizace.

LOADING - NAKLÁDKA NA PŘÍVĚS (ve třídách 2 a 3)

10 bodů

Místo PENu lze provádět LOADING.

Přívěs je otevřený a má chrániče po obou stranách rampy.

Psovod postoupí k přívěsu, postaví se na levou nebo pravou stranu rampy a nechá psa, aby držel ovce v kruhu pro SHED. Potom pes klidně přivede ovce v přímé linii od kruhu k rampě.

Ve třídě 3 se psovod nesmí ovcí dotýkat.

TŘÍDA 3

Trial se koná s pěti ovce, přičemž dvě jsou označené

GATHERING (resp. OUTFUN, LIFT, FETCH dohromady)

50 bodů

Vzdálenost asi 350 metrů (v závislosti na prostoru).

Při OUTFUNu může být pes směřován na kteroukoli stranu. Po LIFTu následuje přímý FETCH k psovodovi, a to skrz centrální branku, která je široká asi 7 metrů a vzdálená 150 metrů od psovoda. U branky není povolen žádný nový pokus. Psovod zůstává od začátku OUTFUNu; na startovní metě, na konci FETCH pes provede ovce za psovodem, potom zahajuje DRIVE.

DRIVE

30 bodů

Psovod stojí u startovní mety a řídí psa tak, aby hnal ovce minimálně asi 350 m (v závislosti na délce OUTRUNu) přes trojúhelníkový parkur skrz dvě branky široké asi 7 m; druhý pokus u žádné branky NENÍ povolen.

DRIVE končí, když ovce vstoupí do kruhu pro SHED.

Psovod zůstane na startovní metě dokud ovce nejsou v kruhu.

V případě krátkého parkuru, když je FETCH kratší než 350 m, měl by být DRIVE pokud možno prodloužen tak, aby byla celková délka FETCH a DRIVE asi 500 m. DRIVE může být veden na kteroukoliv stranu, vlevo nebo vpravo; rozhodne o tom organizační výbor ještě před zahájením trialů.

SHED

10 bodů

Dvě označené ovce musí být zahrnuty do kruhu o průměru 35 m. Pes musí mít obě ovce (uvnitř kruhu nebo mimo něj) pod kontrolou, jinak nebude SHED považován za uspokojivý. Po ukončení SHEDu psovod sežene ovce dohromady, teprve pak může postoupit k PENu.

PEN

10 bodů

PEN by měl mít uvnitř šířku 2,50 m, branku širokou 2 m, na ní přivázáno 1,5 m dlouhé lano. Po dokončení SHEDu musí psovod postoupit k PENu a nechat psa přivést k PENu ovce. Psovod psovi při hnaní ovcí k PENu nesmí pomáhat. Stojí u brány a drží provaz. Po vpuštění ovcí psovod uzavře branku lanem.

Místo PEN je možné, stejně jako ve třídě 2, provést LOADING (nakládku na přívěs).

SINGLING (ve třídě 3)

10 bodů

SINGLING není cvik povinný. Při SINGLINGu psovod postoupí ke kruhu pro SHED a nechá psa dovést ovce od PENu ke kruhu.

Jedna ze dvou označených ovcí musí být psem uvnitř kruhu oddělena a "izolována" (uvnitř kruhu nebo mimo něj) podle rozhodnutí rozhodčích.

Podobně jako u SHEDu když psovod připravil ovci, která má být oddělena, musí už práci provést pes a nikoli psovod.

Oddělení jediné ovce (SINGLING) je dokončeno, když pes přišel mezi ovce a dostal ovci pod kontrolu. Psovod nesmí při oddělování psovi pomáhat.

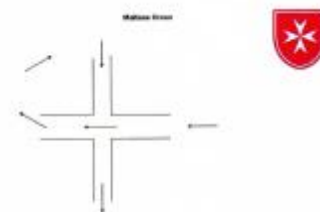
Podobně jako u SHEDu, pokud jsou rozhodčí přesvědčeni, že pes v důsledku dispozice a aktivity ovcí nemohl být hodnocen spravedlivě, mohou psovodovi nařídit, aby ovce opět sehnal dohromady, znovu je oddělil a izoloval nějakou jinou ovci.

MALTESE CROSS - MALTÉZSKÝ KŘÍŽ (ve třídě 3)

10 bodů

Maltézký kříž není povinný cvik; musí však být prováděn po DRIVU.

DŮLEŽITÉ: Pokud je přidán jeden cvik, musí být celkový počet bodů 110.

SHRNUTÍ:

Třída 1 (FCI-IHT1)

Počet ovcí: minimálně 5, celkem až 10 neoznačených. Vzdálenost: asi 100 m. Časový limit: 10 minut. Žádné prodlužování. Bodová stupnice:

OUTRUN 20   LIFT 10   FETCH 15   DRIVE AWAY 15

DRIVE TOGETHER 15   SHEDDING RACE 15   PEN 10

Celkem: 100 bodů

Třída 2 (FCI-IHT2)

Počet ovcí: 5 neoznačených. Vzdálenost: minimálně 150 m. Časový limit: 12 minut. Žádné prodlužování. Bodová stupnice: 100

OUTRUN 20 LIFT 10 FETCH 20 DRIVE 30 SHED 10 PEN 10

Celkem: 100 bodů

Třída 3 (FCI-IHT3)

Počet ovcí: 5 (2 z nich označené). Vzdálenost: minimálně 300 metrů (v závislosti na prostoru). Časový limit: 15 minut. Žádné prodlužování. Bodová stupnice: 100 nebo 110 bodů

OUTRUN 20 LIFT 10 FETCH 20 DRIVE 30 SHED 10 PEN 10

Celkem: 100 bodů

Cviky navíc: (SINGLING nebo MALTESE CROSS) - každý z nich 10 bodů

Celkem: 110 bodů

Všem psům, kteří se již zúčastnili národních nebo ISDS pasterveckých testů (trialů), je od 1. června 2008 do 31. prosince 2013 poskytnuto pětileté přechodné období. Výsledky, které tyto psi v testech (trialech) získali, jim umožní zúčastnit se kromě Pracovního testu pasení (FCI-HWT) i Mezinárodních testů pasení (FCI-IHT) pro Collecting nebo Traditional style.

Poznámka: Text tučným písmem a kurzívou schválil Generální výbor FCI v Madridu dne 1. dubna 2008.

Tyto předpisy schválil Generální výbor FCI na zasedání v Berlíně dne 31. října 2007. Vstupují v platnost od 1. června 2008.

Dodatek: Tento dokument byl přeložen z anglického originálu profesionální překladatelkou, upraven odborníkem pro práci ovčáckých psů a odborníkem na jazykovou úpravu. V případě rozporů platí anglický text.

Příloha: Schema parkuru

